

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/30/2025
Identifikačné číslo spisu: 3123202482
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:3123202482.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej, JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu Stavebné bytové družstvo Trenčín, Trenčín, Legionárska 647/33, IČO: 00175111, proti žalovaným 1/ G., narodenému Y. a 2/ L. narodenému Y., žalovaní 1/ a 2/ zast. advokátkou JUDr. Ľubou Berezňaninovou, PhD., Prešov, Hlavná 45, o 2.572,37 eura s prísl., vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27Csp/19/2023, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 06. novembra 2024 sp. zn. 5CoCsp/21/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobca m á voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín, (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 05. februára 2024 č. k. 27Csp/19/2023-582 výrokom I. návrh na prerušenie konania zamietol; výrokom II. žalovaných 1/ a 2/ zaviazal zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 2.572,37 eura spolu s úrokom, tak ako je špecifikované vo výroku II. tohto rozsudku; výrokom III. žalovaného 1/ zaviazal zaplatiť žalobcovi 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 33,81 eura od 10. júla 2021 do 11. júla 2021, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; výrokom IV. žalovaného 2/ zaviazal zaplatiť žalobcovi 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 42,80 eura od 10. júla 2022 do 11. júla 2022, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; výrokom V. vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol; výrokom VI. žalobcovi voči žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Žalobca sa domáhal splnenia povinnosti žalovaných ako podielových spoluvlastníkov bytu č. XX zaplatiť žalobcovi ako správcovi bytového domu súp. č. Y v K., na R. dlžnú sumu, nakoľko žalovaní 1/ a 2/ sú povinní platiť úhrady za poskytované plnenia a služby spojené s užívaním tohto bytu, a to mesačne vopred v zmysle § 10 ods. 1, 6 zákona č. 182/1993 Z. z.. Svoju aktívnu legitímáciu na podanie žaloby odvodzoval od skutočnosti, že je správcom bytového domu na základe zmluvy o výkone správy, ktorú vlastníci bytov a nebytových priestorov odsúhlasili v písomnom hlasovaní konanom dňa 01. - 02. decembra 2019.

1.2. Súd nezistil a žalovaní ani netvrdili, že by rozhodnutie vlastníkov bolo v zákonom stanovených lehotách podľa § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z. z. napadnuté žalobou na súde. Podanie návrhov na zmenu / rozšírenie žaloby o posúdenie tejto otázky relevantné nie je, naviac ak k tomu došlo až v roku 2023. Žalovaný vzniesol návrh na prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27C/62/2019, nakoľko v tomto konaní sa má rozhodnúť o legitimitě správcu bytového domu. Súd návrh na prerušenie konania zamietol ako nedôvodný. V konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27C/62/2019 sa žalovaní 1/ a 2/ v postavení žalobcov domáhajú neplatnosti 15 uznesení, prijatých na schôdzi vlastníkov bytov, ktorá sa konala dňa 06. novembra 2019 a v priebehu konania žalobcovia rozšírili svoj návrh aj o neplatnosť uznesení č. 1 - 3 prijatých v rámci písomného hlasovania vlastníkov bytov, konaného dňa 01. - 02. decembra 2019 a o neplatnosť zmluvy o výkone správy zo dňa 19. februára 2020 a 29. novembra 2021. O tejto zmene žaloby nebolo rozhodnuté a vec nie je právoplatne skončená.

1.3. Súd vyhodnotil, že vzťah medzi žalobcom a žalovanými je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah s poukazom na ust. § 52 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalovaní namietali, že žalobca je nelegitímnym subjektom, túto námietku súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd nezistil, že by sa žalovaní v zákonom stanovenej lehote / podľa 14a ods. 9 zákona č. 182/1993 Z. z. / domáhali neplatnosti samotného písomného hlasovania o tom, či má byť zmluva o výkone správy uzavretá s konkrétnym správcom / žalovaní poukazovali iba na svoje zmeny žaloby, vykonané v roku 2023, kedy ich právo na podanie žaloby o neplatnosť písomného hlasovania bolo zaniknuté z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty/. Za tejto situácie súd považoval žalobcu za aktívne legítimovaného.

1.4. Pokiaľ žalovaní namietali, že správca nemôže vo svojom mene podať žalobu o zaplatenie neuhradených zálohových platieb a nedoplatkov vyúčtovaní, súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/180/2008, ktorý sa zaoberal otázkou aktívnej legítimácie správcu bytového domu na podanie žaloby o zaplatenie nedoplatku na predpísaných platbách na zabezpečenie prevádzky, údržby, opráv a za poskytovanie služieb spojených so správou domu, s užívaním bytu a konštatoval jej danosť. Pokiaľ žalovaní namietali neplatnosť zmluvy o výkone správy uzavretej so žalobcom ako správcom, súd v tomto smere poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/60/2019 a zdôraznil, že predmetná otázka nemôže byť posudzovaná ako predbežná v konaní o zaplatenie pohľadávky iniciovanom voči vlastníkom správcom zastupujúcim všetkých vlastníkov v dome.

1.5. Súd pri rozhodovaní o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ rozsudkom zo 06. novembra 2024, č. k. 5CoCsp/21/2024-714, výrokom I. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., III., IV. a VI. potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne; výrokom II. žalobcovi priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania sú žalovaní 1/ a 2/ povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie.

2.1. Odvolací súd sa stotožnil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý zamietol návrh žalovaných 1/ a 2/ na prerušenie konania. Zdôraznil, že prerušenie konania v zmysle § 164 CSP je rozhodnutím fakultatívnym. Na jeho vydanie sporové strany nárok nemajú. Odvolací súd mal za to, že konanie vedené na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27C/62/2019 nemá vplyv na prejednávajúcu vec. V prejednávanej veci sa rozhoduje o nároku správcu na zaplatenie zálohových platieb za služby spojené s užívaním bytu a v prípade, ak by aj súd rozhodoval o neplatnosti zmluvy o výkone správy, takéto konanie by nemalo vplyv na predmetné konanie, nakoľko vlastníkom bytov a nebytových priestorov vyplýva povinnosť platiť mesačné zálohové platby na účet bytového domu za služby spojené s vlastníctvom bytu, resp. užívaním bytu, z § 10 zákona č. 182/1993 Z. z.. Zároveň tieto finančné prostriedky sú majetkom vlastníkov bytov a nie správcu, pričom dňom skončenia správy domu prechádzajú všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv, ktoré súvisia so správou domu, a ktoré boli uzatvorené v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo zo zmlúv uzavretých na základe rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, na nového správcu alebo na spoločenstvo.

2.2. U veci prejednávajúcej sudkyne súdu prvej inštancie v konkrétnostiach z tvrdení žalovaných 1/ a 2/ ako odvolateľov nevyplýva existencia príbuzenského, či jemu obdobnému vzťahu, prípadne priateľského

vzťahu, vzťahu ekonomickej závislosti voči ktorémukoľvek účastníkovi konania, ktorý by objektívne bol vo svetle § 49 CSP spôsobilý vec prejednávajúcu sudkyňu diskvalifikovať z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci z hľadiska pochybnosti o jej nezaujatosti, či už zo subjektívneho alebo objektívneho hľadiska. Z obsahu spisu, či postupu sudkyne nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali v prospech tvrdení žalovaných 1/ a 2/, že sudkyňa bola prepojená na žalobcu a rozhodla v jeho prospech účelovo. Ich tvrdenia sú výlučne subjektívneho charakteru, formulované spôsobom, ktorý nie je spôsobilý bez ďalšieho objektívu sudkyne spochybníť. Meradlom hodnotenia objektivity sudcu nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že pokiaľ žalovaní 1/ a 2/ spochybňujú objektívu sudkyne spôsobom, ktorý sa javí, že má pôvod v nespokojnosti s hodnotením dôkazov a následnom vydanom rozhodnutí, tak okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudkyne v konaní o prejednávanej veci alebo v jej rozhodovacej činnosti, nie sú dôvodom na vylúčenie sudkyne /§ 49 ods. 3 CSP/.

2.3. Skutočnosť, že podľa subjektívneho názoru žalovaných 1/ a 2/ vec prejednávajúca sudkyňa mala vopred pripravený rozsudok so zámerom rozhodnúť v prospech žalobcu, odmietla vykonať všetky dôkazy predložené žalovanými, nevhodné správanie sudkyne na pojednávaniach, verbálne a gestikulácie vstupovala do výpovedí žalovaných a ďalšie nimi namietané dôvody nezaujatosti a nestrannosti, nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom vyslovenia zaujatosti sudkyne. Keďže dôvodmi, z ktorých žalovaní 1/ a 2/ odvodzovali dôvody pre vylúčenie vec prejednávanej sudkyne, boli okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudkyne a v jej rozhodovacej činnosti, odvolací súd na námietky zaujatosti neprihliadal s poukazom na § 49 ods. 3 CSP.

2.4. K námietkam žalovaných, že súd prvej inštancie nevykonal všetky navrhované dôkazy, odoprel žalovaným vyhotoviť na pojednávaní obrazovo-zvukovú nahrávku a nevyhlásil na pojednávaní dokazovanie za skončené. Odvolací súd konštatuje, že súd nemusí vykonať všetky dôkazy, ktoré navrhne strana sporu. Súd prvej inštancie dôvody k zamietnutiu dôkazných návrhov žalovaných dostatočne a výstižne formuloval v bodoch 48. a 49. odôvodnenia rozhodnutia. Odvolací súd má taktiež za to, že návrhy žalovaných na predvolanie všetkých vlastníkov bytov v bytovom dome z dôvodu ich vyjadrenia k legitímite žalobcu a návrh na prehratie audio záznamu zo schôdzí vlastníkov na preukázanie porušovania zákona prítomnými osobami nie sú opodstatnené, nakoľko žalobca je legitímnym subjektom na podanie predmetnej žaloby, je aktuálnym správcom bytového domu a pokiaľ by žalovaní ako prehlasovaní vlastníci nesúhlasili s rozhodnutiami vlastníkov bytov prijatých na schôdzach, tak otázku platnosti rozhodnutí prijatých zhromaždením vlastníkov nemôže súd posudzovať v predmetnom konaní, a to ani ako predbežnú otázku, ale len v konaní podľa § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z. z.. Súd prvej inštancie sa vysporiadal aj s ostatnými návrhmi na vykonanie dokazovania a náležite odôvodnil zamietnutie návrhov na vykonanie dokazovania, keď pre prejednávaciu vec nemali opodstatnenosť.

2.5. Odvolací súd konštatoval, že povinnosť žalovaných 1/ a 2/ ako spoluvlastníkov bytu platiť preddavky do fondu prevádzky, údržby a opráv, preddavky na úhradu nákladov za poskytované plnenia a ďalšie služby a poplatok za výkon správy vyplývajú jednak z ustanovenia § 10 zákona č. 182/1993 Z. z., ako aj z čl. VI. bodu 2 zmluvy o výkone správy, pričom žalovaní si tieto povinnosti neplnili. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaní za uvedené obdobie si svoje povinnosti ako spoluvlastníci bytu platiť zálohové platby a vyúčtovanie nákladov za rok 2020 a 2021 nesplnili, preto bol dôvodný nárok žalobcu voči žalovaným aj vo výške ním uplatnenej sumy. Nedodržaním termínu splatnosti predpísaných zálohových platieb, ako aj nedoplatku z ročného vyúčtovania za rok 2020 a 2021 sa žalovaní dostali do omeškania, a preto im vznikla povinnosť zaplatiť úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. / účinného v čase vzniku omeškania/, ktorú výšku úrokov z omeškania súd prvej inštancie aj správne vyčíslil.

2.6. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie výslovne podľa § 420 písm. f) CSP.

3.1 Dovolatelia namietali, že z postupu súdu prvej inštancie, ktorý „posvätil“ aj odvolací súd vyplýva, že súdy sa fakticky odmietli akýmkoľvek spôsobom zaoberať dôkazmi, ktoré žalovaní predložili, a to napriek tomu, že sám súd ich na predloženie, resp. doplnenie, dôkazov o ich tvrdeniach vyzval. Žalovaní v snahe splniť požiadavku (výzvu) súdu prvej inštancie, mu predložili relevantné dôkazy, pričom tento

sa nimi vôbec nezaoberal a ani v odôvodnení svojho rozsudku neuviedol, prečo sa nimi nezaoberal, ba dokonca ani nespomenul, že by žalovaní nejaké listinné dôkazy predložili. Rozsudky súdov oboch inštancií sú totiž nepreskúmateľné - nedostatočne odôvodnené, a to v takom rozsahu, že z ich odôvodnenia nie je možné zistiť akým spôsobom sa konajúce súdy vysporiadali s dôkazmi predloženými zo strany žalovaných. Zjavne súdy oboch inštancií tieto dôkazy úplne odignorovali. Odvolací súd sa k tomu vyjadril v bode 22. odôvodnenia.

3.2. Ďalej dovolatelia namietali, že ani odvolací súd nevidel dôvod na prerušenie konania v zmysle návrhu žalovaných, a to z dôvodu, že prebieha iné súdne konanie, a to konanie vedené na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27C/62/2019. Nie je a nemôže byť úlohou odvolacieho súdu v tomto súdnom konaní prejednávať a hmotnoprávne posudzovať dôvodnosť dodatočných návrhov, resp. rozšírenia žaloby, ktoré žalovaní urobili, v postavení žalobcov, v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 27C/62/2019. To je výlučne úlohou zákonného sudcu, ktorý prejednáva túto právnu vec. Ak teda súd prvej inštancie, i súd odvolací meritorne rozhodli bez toho, aby vyhovel návrhu žalovaných na prerušenie konania do právoplatného skončenia právnej veci vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27C/62/2019, rozhodli predčasne a toto ich rozhodnutie nemôže obstáť, lebo nezohľadňuje všetky relevantné a pre toto súdne konanie podstatné okolnosti, vrátane podstatných otázok, ktoré sú predmetom iného súdneho konania - vedeného pod sp. zn. 27C/62/2019. Z dôvodu, že celý bod 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku je vnútorne rozporný, pričom je pre žalovaných kľúčovým bodom pre oboznámenie sa s dôvodmi, pre ktoré odvolací súd potvrdil zamietavý výrok o ich návrhu na prerušenie konania, jedná sa o zmatečné, a teda nepreskúmateľné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu. Popierajú sa ním základné princípy civilného konania, ako je zákaz prejednávania súdneho rozhodnutia, zákaz odmietnutia spravodlivosti, rovnosť strán sporu a rovnosť zbraní a pod.. Meritorne rozhodnutie, ktoré je výsledkom takéhoto odôvodnenia nemôže obstáť, javí sa totiž ako svojvoľné - arbitrárne.

3.3. Žalovaní v konaní pred súdom prvej inštancie i v odvolacom konaní, namietali zaujatosť konajúcej zákonnej sudkyne. Vychádzali najmä z toho, že v konaní pred súdom prvej inštancie sa uskutočnili 2 pojednávania, a to v dňoch 11. decembra 2023 a dňa 05. februára 2024. V priebehu týchto pojednávanií konajúca sudkyňa opakovane prerušovala žalovaných počas ich ústnych prednesov, najmä počas ich záverečných rečí, a to napr. tým, že opakovane vyhlasovala krátke prestávky, čím narušovala ich plnú koncentráciu na pojednávanie, narušovalo to tok ich myšlienok a nadväznosť argumentov, ktoré sa snažili pred súdom predniesť. Žalovaní sú toho názoru, že zámerom sudkyne, ktorá im neustále vstupovala do prednesov, bolo ich zmiast'ť, narušiť koncepciu ich myšlienok a záverečných návrhov. Dokonca po jednej z prestávok bol v pojednávacej miestnosti nainštalovaný žalovaným neznámy, pravdepodobne nejaký výstražný systém, ktorý počas záverečnej reči žalovaných začal z ničoho nič vydávať rôzne zvuky (pípal, húkal, blikal a vytváral zastrašujúce zvuky). Žalovaní nemali vôbec tušenie, že niečo také sa v pojednávacej miestnosti nachádza resp., že sa to tam má nachádzať. Rozhodne to nie je štandardnou a zákonnou výbavou pojednávacej miestnosti. To opäť rušilo ďalší priebeh pojednávania a riadne prednesenie záverečnej reči sa stalo prakticky nemožným. Pritom toto rušenie pojednávania bolo spôsobené samotným súdom, resp. sudkyňou nie žalovanými. Na oboch pojednávaniach boli obaja žalovaní zo strany sudkyne, v prítomnosti protistrany znevažovaní - napr. vyjadrila sa na ich adresu: „priemerne inteligentný občan“ a pod.. Celý priebeh oboch pojednávanií je zachytený na zvukových záznamoch z týchto pojednávanií, ktoré majú byť súčasťou súdneho spisu. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku pritom vôbec nevyplýva, či odvolací súd si dal tú námahu, aby si vypočul zvukové záznamy z oboch pojednávanií, ktoré sa v predmetnej právnej veci uskutočnili. Preto všeobecné tvrdenie, resp. zistenie odvolacieho súdu, že zo súdneho spisu nevyplýva, že by konajúca sudkyňa bola zaujatá, je opäť nepreskúmateľné. Pritom žalovaní priamo v odvolaní, opakovane odkazovali na správanie sudkyne v priebehu pojednávanií, ktoré v nich vzbudzovalo pochybnosti o jej nestrannosti a nezaujatosti s tým, že tieto okolnosti, ktoré majú tomu nasvedčovať sú zrejmé z obsahu zvukových záznamov z pojednávanií. Z odôvodnenia rozsudku týkajúceho sa žalovanými podanej námietky zaujatosti nemožno, bez akýchkoľvek pochybností zistiť, na základe akých konkrétnych okolností mal odvolací súd za to, že námietka zaujatosti konajúcej sudkyne je neopodstatnená, a že sa týka výlučne jej procesného postupu.

3.4. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že v prejednáwanej právnej veci žalovaných išlo o tzv. spotrebiteľský spor v zmysle § 290 a nasl. CSP. Ide o spor s ochranou slabšej strany, ktorou sa rozumie strana, na ktorej vystupuje spotrebiteľ. V prejednáwanej veci boli práve oni, ako žalovaní, v

pozícii spotrebiteľov, a teda slabšej strany v spore. Navyše v konaní pred súdmi oboch inšancií neboli právne zastúpení advokátom, príp. iným odborne spôsobilým subjektom.

3.4.1. Jediný dôkaz, ktorý nasvedčuje poučeniu žalovaných o ich procesných právach a povinnostiach zo strany súdu prvej inšancie, je univerzálny formulár označený ako „Poučenie o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 CSP“, ktorý im bol doručený spolu s platobným rozkazom, proti ktorému podali odpor. Otázne však je, či ide o tzv. vhodný spôsob poučenia v zmysle § 292 CSP. Podľa dovolateľov je potrebné trvať na tom, aby tzv. extenzívna poučovacia povinnosť súdu, ak má byť efektívna, bola vykonávaná nielen pri prvom úkone, ktorý konajúci súd smeruje voči dotknutej slabšej strane sporu, ale rozhodne aj v priebehu celého súdneho konania.

3.4.2. V zmysle platnej právnej úpravy civilného sporového procesu je ochrana slabšej strany v spotrebiteľských sporoch rozšírená aj na proces dokazovania, kedy konajúce súdy sú oprávnené a povinné vykonať aj tie dôkazy, ktoré strana sporu, na ktorej stojí spotrebiteľ, nenavrhol. V prejednávanej veci to napríklad znamenalo taký zákonný a legitímny postup už prvoinštančného súdu, ktorý by náležitým preskúmaním predložených listinných dôkazov, predložených žalovanými, zistil, že tu existuje dôvod na prerušenie konania podľa § 164 CSP, tak ako to žalovaní navrhli.

3.4.3. Bolo povinnosťou žalobcu, aby súdu už pri podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu predložil uznesenie vlastníkov bytov v predmetnom bytovom dome, ktorým ho títo poverili na vymáhanie pohľadávky voči žalovaným. Takýto dôkaz však v súdnom spise chýba. Je síce pravdou, že žalovaní v priebehu súdneho konania túto skutočnosť nenamietali, stalo sa tak však len preto, že im bola procesným postupom súdu prvej inšancie odňatá možnosť to urobiť. Pritom v spotrebiteľských sporoch platí, že konajúci súd je oprávnený vykonať aj taký dôkaz, ktorý žalovaní v postavení spotrebiteľov nenavrholi (podľa § 295 CSP). Stačilo tak v konaní prečítať listinu - Zmluvu o výkone správy zo strany žalobcu, ktorá bola prílohou návrhu na vydanie platobného rozkazu a súd by jednoducho zistil, že návrhu žalobcu pre tento nedostatok nebude možné vyhovieť. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inšancie, ako aj rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že sa vyššie uvedenou skutočnosťou vôbec nezaoberali a túto nezrovnalosť (vadu žaloby) ani nezistili. Ide pritom o zásadnú právnu skutočnosť, ktorá má nepochybne vplyv na meritórne rozhodnutie.

3.4.4. Odvolací súd sa nijakým spôsobom nevysporiadal s tým, či vôbec súd prvej inšancie svojim, žalovanými vyššie namietaným procesným postupom nemohol neoprávnene zasiahnuť do základného práva žalovaných na spravodlivý súdny proces, keď jednak nevykonali žalovanými navrhnuté dôkazy, ale najmä im de iure ani neumožnil uplatniť ich procesné práva, keďže ich ako spotrebiteľov náležitým spôsobom nepoučil o ich procesných právach, a tiež im svojim postupom sťažoval uplatňovanie ich procesných práv. Tým došlo k porušeniu princípu rovnosti strán sporu a rovnosti zbraní, čím došlo na strane žalovaných k odňatiu spravodlivosti.

3.5. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu trpí tiež vadou nedostatočného odôvodnenia, a to v takom rozsahu, že je nepreskúmateľný a arbitrárny. Obsahuje totiž zmätočné vysvetlenie dôvodu zamietnutia, resp. potvrdenia zamietavého výroku súdu prvej inšancie o návrhu žalovaných na prerušenie konania (viď bod 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Odvolací súd rovnako dostatočným (zákonným) spôsobom nevysvetlil prečo nevykonali dôkazy navrhnuté a predložené žalovanými. Mnohé, najmä žalovanými predložené listinné dôkazy a ich existenciu, v odôvodnení ani len nespomenul. Už vôbec sa v odôvodnení nevysporiadal s tým, prečo ich nevykonali. Všeobecné odôvodnenie v tom zmysle, že súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy navrhnuté stranami sporu, považujú žalovaní za nepostačujúce, vágne a nespravodlivé. Odvolací súd sa konkrétnym spôsobom vyjadril iba k návrhu žalovaných na vykonanie výsluchu svedkov - ostatných vlastníkov bytov, k čomu uviedol, že ich výsluch nebol potrebný z dôvodu, že žalobca je legitímnym subjektom na podanie predmetnej žaloby, je aktuálnym správcom bytového domu a pokiaľ by žalovaní ako prehlasovaní vlastníci nesúhlasili s rozhodnutiami vlastníkov bytov prijatých na schôdzach, tak otázku platnosti rozhodnutí prijatých zhromaždením vlastníkov nemôže súd posudzovať v predmetnom konaní, a to ani ako predbežnú otázku, ale len v konaní podľa § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z. z. (pozn.: od 01. januára 2025 ide o ust. § 14a ods. 11 zákona č. 182/1993 Z. z.). Pritom sám odvolací súd na inom mieste v odvolaní konštatuje, že žalovaní v inom konaní, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27C/62/2019 rozšírili svoj návrh aj o neplatnosť zmluvy o výkone správy a o neplatnosť uznesení prijatých na schôdzi vlastníkov, ktorá prebehla písomným hlasovaním v dňoch 01. a 02. decembra 2019. Zároveň tak súd prvej inšancie, ako

aj odvolací súd zamietli návrh žalovaných na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 27C/62/2019. Teda odvolací súd na jednej strane odmieta vykonať dokazovanie o skutočnostiach, ktoré žalovaní majú za podstatné, z dôvodu, že tieto majú byť predmetom iného konania, na druhej strane, zamietol návrh na prerušenie konania, v ktorom sa práve táto podstatná otázka zjavne má riešiť. Ide o protichodný, ba až šikanózný postup súdu.

3.6. Dovolatelia navrhli, aby dovolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a krajského súdu a priznal im náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

3.7. Dovolatelia zároveň navrhli odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a okresného súdu podľa § 444 ods. 1 CSP spolu s odôvodnením.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu dovolateľov uviedol, že v dovolaní žalovaní nešpecifikovali a nepreukázali, aké konkrétne im patriace procesné práva im boli nesprávnym procesným postupom znemožnené.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) nezistil splnenie predpokladov pre vyhoviecie návrhu žalovaného na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020, 9Cdo/184/2020).

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalovaných je potrebné zamietnuť.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

8. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 (prípustnosť dovolania pre vady zmatečnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

10. Dovolatelia vyvodzovali prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré

tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10.3. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (por. sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/205/2017, 8Cdo/73/2017, 3Obdo/1/2017).

12. Žalovaní 1/ a 2/ v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietali nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, jeho arbitrárnosť, nedostatky dokazovania a nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, s ktorým sa odvolací súd nevyporiadal.

13. K námietke nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosti) rozsudku odvolacieho súdu považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), aj z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový (skutočný) stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné (arbitrárne), neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov.

13.1. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať aj v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom rámci, ktorý predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11).

13.2. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

14. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd k námietke nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosti), či arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, môže len konštatovať, že v posudzovanom spore obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

14.1. Z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (v napadnutej časti vo výrokoch I., II., III., IV. a VI.) ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie vrátane správnych skutkových a právnych záverov, na ktoré aj odkázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP (pozri odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil v porovnaní so súdom prvej inštancie na žiadnych iných, či nových skutkových a právnych záveroch.

14.2. Keďže odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil, treba jeho dôvody posudzovať v kontexte s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu, s ktorým vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

14.3. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry, obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzi ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovaných na spravodlivý proces. Odvolací súd svoje potvrdzujúce rozhodnutie odôvodnil úvahami, ktoré sú zrozumiteľné, konzistentné a spätne preskúmateľné.

14.3.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napádaných výrokoch: I. ktorým okresný súd návrh na prerušenie konania zamietol; II. ktorým žalovaných 1/ a 2/ zaviazal zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 2.572,37 eura spolu s úrokom tak, ako je špecifikované v tomto výroku rozsudku; III. ktorým žalovaného 1/ zaviazal zaplatiť žalobcovi 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 33,81 eura od 10. júla 2021 do 11. júla 2021, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; IV. ktorým žalovaného 2/ zaviazal zaplatiť žalobcovi 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 42,80 eura od 10. júla 2022 do 11. júla 2022, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; VI. žalobcovi voči žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, a prečo rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne správne, keď zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel vo vzťahu k potvrdzovanému výroku I. okresného súdu, že v konaní nebol splnený predpoklad na fakultatívne prerušenie konania podľa § 164 CSP s poukazom na tú skutočnosť, že nebolo preukázané a ani zistené, že by prebiehalo iné súdne konanie, v ktorom by sa riešila otázka majúca význam a vplyv na prejednávany spor. Vo vzťahu k výrokom II. až IV. odvolací súd zhodne s okresným súdom uzavrel, že povinnosť žalovaných 1/ a 2/ ako spoluvlastníkov bytu platiť preddavky do fondu prevádzky, údržby a opráv, preddavky na úhradu nákladov za poskytované plnenia a ďalšie služby a poplatok za výkon správy vyplývajúcu jednak z ustanovenia § 10 zákona č. 182/1993 Z. z., ako aj z čl. VI. bodu 2 zmluvy o výkone správy, si žalovaní 1/ a 2/ neplnili, preto bol dôvodný nárok žalobcu voči žalovaným aj vo výške ním uplatnenej sumy. K čomu na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie doplnil aj ďalšie dôvody v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami a argumentáciou odvolateľov (žalovaných 1/ a 2/, aj ako dovolateľov) uplatnenej v odvolaní (rovnako aj v dovolaní), najmä k spochybňovanému záveru súdu prvej inštancie o zamietnutí ich návrhu na prerušenie konania v zmysle § 164 CSP, nevykonanému dokazovaniu a ne/zaujatosťou sudkyne súdu prvej inštancie (pozri body 12. až 22. rozhodnutia odvolacieho súdu). Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (body 14. až 29.), ako aj odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (body 12. až 19.), nevyplýva nedostatočnosť, či

arbitrárnosť a nepresvedčivosť, ani absencia o podstatných skutkových a právnych záveroch, či taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. V rozpore s uvedeným potom vyznieva tvrdenie dovolateľov o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. Pokiaľ dovolatelia konkrétne namietali nedostatočné odôvodnenie rozsudkov súdov oboch inštancií, pretože z ich odôvodnenia nie je možné zistiť akým spôsobom sa konajúce súdy vysporiadali s dôkazmi predloženými zo strany žalovaných (pozri bod 3.1. a 3.5. tohto rozhodnutia), dovolací súd v nadväznosti na bod 14.1. a 14.2. tohto rozhodnutia najskôr zdôrazňuje, že ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody potvrdzovaného rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu tak v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, (kompletizujúca jednota rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom okresného súdu). Z rozhodnutia odvolacieho súdu, bod 22., vyplýva, že: „(...) Odvolací súd má taktiež za to, že návrhy žalovaných na predvolanie všetkých vlastníkov bytov v bytovom dome z dôvodu ich vyjadrenia k legitímite žalobcu a návrh na prehratie audio záznamu zo schôdzí vlastníkov na preukázanie porušovania zákona prítomnými osobami nie sú opodstatnené, nakoľko žalobca je legitímnym subjektom na podanie predmetnej žaloby, je aktuálnym správcom bytového domu a pokiaľ by žalovaní ako prehlasovaní vlastníci nesúhlasili s rozhodnutiami vlastníkov bytov prijatých na schôdzach, tak otázku platnosti rozhodnutí prijatých zhromaždením vlastníkov nemôže súd posudzovať v predmetnom konaní, a to ani ako predbežnú otázku, ale len v konaní podľa § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z. z.. Súd prvej inštancie sa vysporiadal aj s ostatnými návrhmi na vykonanie dokazovania a náležite odôvodnil zamietnutie návrhov na vykonanie dokazovania, keď pre prejednávaciu vec nemali opodstatnenosť. (...)“ V bodoch 48. a 49. rozhodnutia okresného súdu, (na ktoré poukazyval aj odvolací súd) okresný súd uviedol, ktoré dôkazy navrhované stranami nevykonali a prečo. V rozpore s uvedeným potom vyznieva výhrada dovolateľov o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu vo väzbe na ich odvolacie námietky ohľadom neodôvodnenia nevykonania dôkazov.

16. Pokiaľ dovolatelia namietali nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu, že celý bod 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku je vnútorne rozporný, (pozri bod 3.2. tohto rozhodnutia), dovolací súd poukazuje na bod 18. rozhodnutia odvolacieho súdu a bod 25. odôvodnenia potvrdzovaného rozhodnutia okresného súdu ako kompletizujúcej jednoty, keď okresný súd uviedol: „ (...) predmetný návrh na prerušenie konania zamietol ako nedôvodný, nakoľko nezistil skutočnosti, ktoré by ho na takýto krok oprávňovali ani v zmysle § 162 ani § 164 Civilného sporového poriadku. V konaní, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27C/62/2019, sa žalovaní v rade 1/ a 2/ v postavení žalobcov žalobou, podanou na tunajšom súde dňa 9. 12. 2019, proti žalovaným v rade 1/ - 28/ domáhajú neplatnosti 15 uznesení, prijatých na schôdzi vlastníkov bytov, ktorá sa konala dňa 6. 11. 2019. Medzi uvedenými uzneseniami, ktorých neplatnosti sa dovolávajú, sú uznesenia o neodsúhlasení doplnenia programu schôdze o bod „Rôzne“, o neodsúhlasení doplnenia programu o bod „Poskytnutie informácií bytu číslo XX od zástupu vlastníkov bytov“, o odsúhlasení programu schôdze, o odsúhlasení osoby predsedajúceho schôdze, zapisovateľa schôdze, overovateľov schôdze, o odsúhlasení vyhlásenia písomného hlasovania o výbere dodávateľa na správu bytu, odsúhlasení otázok písomného hlasovania, odsúhlasení zapisovateľa a overovateľov písomného hlasovania, a hlasovaní o výbere poverenej osoby na podpis zmlúv za všetkých vlastníkov v bytovom dome. Dňa 28. 3. 2023 žalobcovia rozšírili svoj návrh aj o neplatnosť uznesení č. 1 - 3 prijatých v rámci písomného hlasovania vlastníkov bytov, konaného dňa 1. - 2. 12. 2019 a o neplatnosť zmluvy o výkone správy zo dňa 19. 2. 2020 a 29. 11. 2021. O tejto zmene žaloby (rozšírení žaloby) nebolo do dnešného dňa rozhodnuté (súd zatiaľ v tomto konaní koná o pôvodne podanej žalobe); vec k dnešnému dňu nie je právoplatne skončená. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že neplatnosť uznesení, prijatých na schôdzi vlastníkov bytov, ktorá sa konala dňa 6. 11. 2019, a to uznesení o neodsúhlasení doplnenia programu schôdze o bod „Rôzne“, o neodsúhlasení doplnenia programu o bod „Poskytnutie informácií bytu číslo XX od zástupu vlastníkov bytov“, o odsúhlasení programu schôdze, o odsúhlasení osoby predsedajúceho schôdze, zapisovateľa schôdze, overovateľov schôdze, o odsúhlasení vyhlásenia písomného hlasovania o výbere dodávateľa na správu bytu, odsúhlasení otázok písomného hlasovania, odsúhlasení zapisovateľa a overovateľov písomného

hlasovania, a hlasovaní o výbere poverenej osoby na podpis zmlúv za všetkých vlastníkov v bytovom dome, nie je relevantnou skutočnosťou, ktorá by mala vplyv na rozhodnutie súdu v tomto konaní. Čo sa týka neplatnosti písomného hlasovania vlastníkov bytov, konaného dňa 1. - 2. 12. 2019 súd nemal ku dňu vyhlásenia rozsudku preukázané, že konanie o takomto nároku sa na tunajšom súde vedie, a to s poukazom na znenie § 156 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu, pričom podľa § 139 Civilného sporového poriadku žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu. Nárok, uplatnený v podaní, ktorým sa navrhuje zmena žaloby (resp. jej rozšírenie) nie je úkonom, ktorým sa začína konanie, pričom ide o úkon, ktorý musí byť zo strany súdu schválený (zákon to vyjadruje slovami „so súhlasom súdu“), pričom ku dňu vyhlásenia rozsudku k takémuto súhlasu zo strany súdu nedošlo.“ (bod 25. rozhodnutia okresného súdu). Z uvedeného, ako aj obsahu spisu v posudzovanom spore vrátane rozhodnutia odvolacieho súdu (bod 18.) podľa názoru dovolacieho súdu nevyplýva vnútorná rozpornosť, či prejudikovanie súdneho rozhodnutia alebo odmietnutie spravodlivosti, či porušenie princípu rovnosti sporových strán tak, ako to tvrdili dovolatelia, preto dovolací súd považoval ich predmetnú námietku za neopodstatnenú a nespôsobilú, založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

17. Skutočnosť, že dovolatelia sa nestotožňujú so závermi odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie), nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, či jeho arbitrárnosti a rozpornosti. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Žalovaní 1/ a 2/ preto neopodstatnene namietali, že odvolací súd im nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

17.1. Nesúhlas dovolateľa s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a výsledkom vykonaného dokazovania, nezakladá dôvodnosť podaného dovolania. Aj stabilná rozhodovacia prax ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Podľa názoru dovolacieho súdu námietky dovolateľov predstavuje ich prostý nesúhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu a jeho odôvodnením. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (I. ÚS 188/06).

18. Z dôvodov vyššie uvedených dovolací súd môže len konštatovať, že dovolanie žalovaných 1/ a 2/ namietajúcich vadu podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcu v nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu a jeho arbitrárnosti je síce v tejto časti prípustné, ale nie je dôvodné.

19. Žalovaní v rámci zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP tiež namietali, že sudy nižšej inštancie konali v rozpore so zákonnou ochranou spotrebiteľov, najmä v rozpore s § 295 CSP, keď „neposkytli ochranu slabšej strane v spotrebiteľskom spore v procese dokazovania (...), nevykonali, ani nezaobstarali dôkazy potrebné už pri podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu (...)“ (bližšie pozri body 3.4.2. a 3.4.3. tohto rozhodnutia). Z uvedených námietok vyplýva, že dovolatelia spochybňujú vykonané dokazovanie a zistenie skutkového stavu tvrdiac, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo neúplným dokazovaním, a tak nesprávnym zistením skutkového stavu. K čomu dovolací súd pripomína, že dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Strany boli povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky

prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, listiny, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, obhliadka a výsluch strán sporu (§ 132 ods. 1 a § 187 ods. 1 a 2 CSP). O tom, ktoré z navrhovaných dôkazov (ale aj tých, ktoré nie sú navrhované) budú vykonané, prípadne akým spôsobom, rozhoduje výlučne súd a nie strany sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Sporové konanie je konaním kontradiktórnym, čo znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak nemôže byť úspešnou. Posúdenie otázky, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, teda kto a aké tvrdenia má uviesť a podporiť dôkazmi, sa odvíja od hmotného práva.

19.1. Nie je vecou súdu prvej inštancie, aby za žalovaných obstarával a vykonával dôkazy z vlastného podnetu podľa § 295 CSP (citácia: „súd môže vykonávať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz“), ktorá možnosť súdu v spotrebiteľskom spore (súd môže) nie je neobmedzená a neznamená, že súd bude suplovať žalovaných v pozícii spotrebiteľa, prípadne vykonávať dokazovanie o každej spotrebiteľom tvrdenej, či nevyslovenej a nenamietanej skutočnosti, resp. za spotrebiteľa dopĺňať skutkové tvrdenia a k nim prislúchajúce dôkazy. K čomu dovolací súd pripomína, že podľa CSP súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, čo znamená, že proces dokazovania podľa CSP je vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, kontradiktórnosti konania a koncentračnej zásade. Aj podľa CSP má súd dôkaznú iniciatívu obmedzenú a táto sa presúva na procesné strany. Výnimočne však súd môže (nie musí) prevziať dôkaznú iniciatívu sám a môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré strany nenavrholi (tzv. príklon k vyšetrovaciemu princípu), ak je to potrebné pre rozhodnutie vo veci, ale iba v tých sporových konaniach, v ktorých to zákon explicitne umožňuje, napr. spotrebiteľské spory, v ktorých súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol za podmienky ich nevyhnutnosti pre rozhodnutie vo veci, čo nie je daný prípad. Prečo nejde v danom spore o taký prípad zodpovedali súdy nižšej inštancie, pričom odvolací súd zhrnul: „Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaní za uvedené obdobie si svoje povinnosti ako spoluvlastníci bytu platiť zálohové platby a vyúčtovanie nákladov za rok 2020 a 2021 nespĺnili, preto bol dôvodný nárok žalobcu voči žalovaným aj vo výške ním uplatnenej sumy. Nedodržaním termínu splatnosti predpísaných zálohových platieb, ako aj nedoplatku z ročného vyúčtovania za rok 2020 a 2021, sa žalovaní dostali do omeškania, a preto im vznikla povinnosť zaplatiť úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. /účinného v čase vzniku omeškania/, ktorú výšku úrokov z omeškania súd prvej inštancie aj správne vyčíslil. Neobstojí námietka žalovaných, že žalobca si nespĺnil svoje povinnosti v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z., keď bolo preukázané, že vyúčtovanie nedoplatku za rok 2020 bolo žalovanému 1/ doručené dňa 09. 06. 2021 a žalovanému 2/ dňa 10. 06. 2021 a vyúčtovanie nedoplatku za rok 2021 bolo žalovanému 1/ doručené dňa 11. 06. 2022 a žalovanému 2/ dňa 09. 06. 2022, pričom žalovaní v konaní neuniesli dôkazne bremeno ohľadom svojich tvrdení, že si u žalobcu uplatnili reklamáciu vo vzťahu k ročným vyúčtovaniam, keď nepredložili žiaden dôkaz. Žalobca v konaní dostatočne preukázal oprávnenosť žalobného návrhu, ktorý vymáhal v súdnom konaní na účet vlastníkov v bytovom dome, a to z dôvodu zákonnej a zmluvnej povinnosti žalovaných ako spoluvlastníkov bytu uhrádzať dohodnuté preddavkové platby a zaplatiť nedoplatok vyčíslený v ročnom vyúčtovaní.“ (z bodu 28. rozsudku krajského súdu).

20. Z uvedeného vyplýva, že žalovaní primárne neuniesli v konaní bremeno skutkových tvrdení (tzv. substancované tvrdenia). Súdy ich považovali za sporné a ani vykonaným dokazovaním ich pravdivosť potvrdená nebola. Žalovaní teda v konaní neuniesli svoju procesnú povinnosť tvrdení, dôsledkom čoho bol ich neúspech v spore, ktorý sa prejavil vyhovením žaloby žalobcu. Povinnosť tvrdenia strany sporu nevyvímajúc ani spotrebiteľa má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP, procesné povinnosti a procesné bremená). Povinnosť skutkových tvrdení žalovaných spotrebiteľov musí byť zachovaná a dodržaná. Pokiaľ žalovaní neuniesli túto svoju povinnosť, nemôžu svoju nespĺnenú, zanedbanú povinnosť tvrdení, zastierať, či zamieňať s údajne nespĺnenou, či zanedbanou možnosťou súdu prevziať dôkaznú iniciatívu za nich ako spotrebiteľov. Je tak zrejmé, že dovolatelia zanedbali vlastné povinnosti a postupovali aj v rozpore so zásadou práva patria bdelým (*vigilantibus iura scripta sunt*), z ktorej zásady okrem iného vyplýva priama závislosť ochrany práv a oprávnených záujmov strán sporu (účastníkov konania) od ich súčinnosti. Napokon uvedená

zásada poníma subjekty právneho vzťahu vrátane spotrebiteľov ako emancipovaných jedincov, ktorí sa musia aktívne pričiniť o to, aby ich práva boli rešpektované a chránené a nie sa spoliehať na eventualitu paternalistického postoja štátu.

21. Vychádzajúc z vyššie uvedeného za nepodložené treba považovať aj tvrdenia dovolateľov, že na ich strane došlo k odopretiu spravodlivosti (*denegatio iustitae*), či porušeniu princípu rovnosti strán sporu, keď súdy nižšej inštancie im ako spotrebiteľom neposkytli ochranu v procese dokazovania, nevykonali a nezaobstarali za nich dôkazy. K čomu dovolací súd poukazuje najmä na rozhodnutie odvolacieho súdu (jeho odôvodnenie v bodoch 22. a 23.), keď odvolací súd nadviazal na súdom prvej inštancie vykonané dokazovanie, ktoré postačovalo pre náležité zistenie skutkového stavu a z neho vyplývajúce skutkové a právne závery a rozhodnutie v spore, ktoré odvolatelia (dovolatelia) odvolaním nespochybnili.

22. Dovolací súd ešte poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. V zmysle § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní, (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolanie na takých argumentoch nestálo a dovolací súd *ex officio* (z úradnej povinnosti) dané vady sám nevyhľadáva.

22.1. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína už dávnejšiu judikatúru najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000) a ďalšiu na ňu nadväzujúcu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (pozri rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 9CdoPr/8/2023), ktorá nepovažovala prípadnú neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Aj aktuálne podľa CSP platí, že dôvodom zakladajúcim zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP nie je nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

23. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzavrel, že také pochybenia súdov v procese dokazovania vrátane porušenia § 295 CSP a vôbec zákonnej spotrebiteľskej ochrany, ktoré by znemožnili žalovaným uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP, z obsahu spisu nevyplýva, preto dovolanie žalovaných v tejto časti ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

24. Dovolatelia ďalej v rámci zmätočnosťnej vady podľa § 420 písm. f) CSP namietali nesprávny procesný postup okresného súdu (nesplnenie/spochybňovanie splnenia poučovacej povinnosti, vedenie pojednávania na okresnom súde), s ktorým sa odvolací súd nevysporiadal.

24.1. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných tak, že sa ním rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci, (to ako súd viedol spor). V zmysle § 420 písm. f) CSP je relevantný nesprávny procesný postup znemožňujúci strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaci možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj primerane R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (2Cdo/154/2017, 3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017,

5Cdo/84/2017, 8Cdo/180/2017).

24.2. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (3Cdo/173/2017, 7Cdo/150/2017, 8Cdo/49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) napríklad v konaniach sp. zn. I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018, v ktorých podané sťažnosti odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

25. K námietke dovolateľov ohľadom nesplnenia/spochybňovania splnenia poučovacej povinnosti (bližšie pozri bod 3.4. až 3.4.4. tohto rozhodnutia), dovolací súd uvádza, že sami dovolatelia v dovolaní uviedli, že „Poučenie o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 CSP“ im bolo doručené spolu s platobným rozkazom, proti ktorému podali odpor, preto považuje doručenie poučenia žalovaným za nespornú skutočnosť. Pokiaľ dovolatelia spochybňujú, či ide o vhodný spôsob poučenia v zmysle § 292 CSP, dovolací súd dáva do pozornosti zákonné znenie § 292 CSP: „Súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k spotrebiteľovi vhodným spôsobom spotrebiteľa poučí o a) možnosti zastúpenia, b) jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.“, z ktorého vyplýva normatívne stanovený rozsah a okamih poučenia vo vzťahu k spotrebiteľom, nedávajúci priestor na možnosť voľby súdu zvoliť iný rozsah a okamih poučenia, prípadne určujúci povinnosť súdu poučenie opakovať v priebehu súdneho konania, ako to v dovolaní dovolatelia naznačujú.

25.1. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd žalovaným doručil poučenie (pozri č. l. 31 a nasl. spisu) dňa 27. mája 2023 (pozri doručky č. l. 30b, 30c spisu) spolu s platobným rozkazom (čo potvrdili aj samotní dovolatelia), ktorý bol prvým procesným úkonom vo vzťahu k žalovaným - spotrebiteľom. Z uvedeného poučenia nevyplýva, že by okresný súd si nesplnil riadne poučovaciu povinnosť v zmysle požiadaviek CSP vo vzťahu k žalovaným ako spotrebiteľom. Dovolací súd tak považoval námietky dovolateľov o nesplnení/spochybňovaní splnenia poučovacej povinnosti okresným súdom za neopodstatnené, pretože procesným postupom súdu v súlade so zákonom (CSP) nemohlo byť znemožnené žalovaným uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, aby došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP.

26. Dovolatelia ďalej namietali nesprávny procesný postup okresného súdu pri vedení súdneho pojednávania dňa 11. decembra 2023 a 05. februára 2024 počas ich prednesov, najmä ich záverečných rečí spôsobom bližšie popísaným v bode 3.3. tohto rozhodnutia, z ktorého dovolatelia odvodzujú aj zaujatosť sudkyne okresného súdu, (ktorú ale v dovolaní výslovne neuplatňujú v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP), spochybňovali postup odvolacieho súdu pri preskúmaní tejto ich námietky v rámci odvolacieho konania, namietali, že „všeobecné tvrdenie, resp. zistenie odvolacieho súdu, že zo súdneho spisu nevyplýva, že by konajúca sudkyňa bola zaujatá, je opäť nepreskúmateľné.“ (tiež pozri bližšie bod 3.3. tohto rozhodnutia).

26.1. Podľa § 182 CSP (§ 156 až § 264 CSP upravujú konanie v prvej inštancii) ak súd pojednávanie neodročí, pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva jednak procesná povinnosť súdu vyzvať strany na zhrnutie ich návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i právnej stránke veci, jednak tomu zodpovedajúce procesné oprávnenie strany na „záverečnú reč“. V nej môžu strany (ich zástupcovia) zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť svoj návrh na vykonané dokazovanie z hľadiska jeho úplnosti, zákonnosti a hodnotenia jednotlivých dôkazov. Vyjadriť sa môžu tak k skutkovej, ako aj právnej stránke veci. Takéto zhrnutie a vyjadrenie nemusí predniesť osobne strana sporu, môže ho za ňu predniesť jej zástupca. Podstatný obsah tohto zhrnutia a vyjadrenia treba uviesť do zápisnice o pojednávaní. Záverečným zhrnutím a vyjadrením nie je len ten procesný úkon strany (jej zástupcu), ktorý je takto označený aj formálne, je ním i bez tohto formálneho označenia aj iný, na záver pojednávania urobený

procesný úkon strany (jej zástupcu), ktorým zhrňuje svoje návrhy, vyjadruje sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci (viď napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/411/2013, 2Cdo/49/2019).

26.2. V danom prípade zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 11. decembra 2023 na okresnom súde (č. 1. 207 spisu) vyplýva, že dovolatelia namietali, že sa necítia v pojednávacej miestnosti komfortne, zároveň dovolatelia vzniesli námietku zaujatosti proti sudkyňi okresného súdu. Zo zápisnice o pojednávaní ale konkrétne námietky, ohľadom toho, že konajúca sudkyňa opakovane prerušovala žalovaných počas ich ústnych prednesov, a to napr. tým, že opakovane vyhlasovala krátke prestávky a po jednej z prestávok v konaní bol v pojednávacej miestnosti nainštalovaný žalovaným neznámy, pravdepodobne nejaký výstražný systém nevyplýva, žalovaní nevzniesli na pojednávaní žiadne návrhy na doplnenie zápisnice, ani námietky proti jej zneniu, či vedeniu pojednávania.

26.3. Obsah zápisnice z pojednávania z 05. februára 2024 (č. 1. 337 a nasl. spisu) na okresnom súde, na ktorom pojednávaní bolo vo veci rozhodnuté, nesvedčí o tom, že by súd prvej inštancie nerešpektoval § 182 CSP, keď dovolateľom vytvoril priestor na záverečnú reč. K čomu dovolací súd poznamenáva, že obsahom záverečnej reči je stručné a vecné zhrnutie substancovaných skutkových tvrdení, vyjadrenie k priebehu a výsledkom dokazovania a k právnej stránke veci. Súd musí dbať na to, aby záverečná reč sporovej strany alebo jej zástupcu nenahrádzala úkony, na ktoré bola strana povinná v predchádzajúcich štádiách konania, a aby v rámci prednesov nedochádzalo k neúčelným odklonom od predmetu sporu. Prezentované právne názory strán a ich zástupcov by mali byť obmedzené na podstatu argumentácie, bez rozsiahleho a popisného explikovania. Výkon práva záverečnej reči je v individuálnej dispozícii oprávnenej osoby. Stranu a jej zástupcu súd na záverečný prednes na pojednávaní iba vyzýva, nemôže ich k tomuto úkonu žiadnym spôsobom nútiť, ani podmieňovať skončenie dokazovania alebo pojednávania riadne prednesenou záverečnou rečou. Záverečná reč môže spočívať aj v tom, že strana alebo jej zástupca iba odkáže na obsah svojich doterajších písomných podaní a prednesov a prípadne zdôrazní svoj konečný procesný návrh (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 676 - 679, mutatis mutandis pozri I. ÚS 284/2022).

26.4. Zhrnúc uvedené v prípade ak aj došlo k prerušeniu prednesu záverečnej reči žalovaných zo strany okresného súdu podľa názoru dovolacieho súdu bolo tak učené z dôvodu vedenia konania v súlade so zásadou hospodárnosti a procesnej ekonómie a povinnosti súdu dbať na to, aby záverečnou rečou sporovej strany alebo jej zástupcu, či jej prednesmi nedochádzalo k neúčelným odklonom od predmetu sporu. Pre úplnosť dovolací súd tiež odkazuje na čl. 10 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP, podľa ktorého strany sporu postupujú v konaní v súlade so zákonom a podľa pokynov súdu. Súd dohliada na riadny priebeh konania. A poznamenáva, že z obsahu spisu nevyplývajú žalovanými vznesené návrhy, námietky na doplnenie zápisnice z pojednávania, ani námietky proti jej zneniu, pričom uvedené platí aj vo vzťahu k námietkam ohľadom vedenia pojednávania a jeho dôstojnosti.

26.5. Iba pre úplnosť v tomto smere dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu k námietke odvolateľov (dovolateľov) ohľadom „prepojenosti sudcu na protistranu“ a tým spochybňovanie nezaujatosti (nestrannosti) sudkyne okresného súdu, v bodoch 19. a 20., keď odvolací súd konštatoval, že „U vec prejednávajúcej sudkyne súdu prvej inštancie v konkrétnostiach z tvrdení žalovaných 1/ a 2/ ako odvolateľov nevyplýva existencia príbuzenského, či jemu obdobnému vzťahu, prípadne priateľského vzťahu, vzťahu ekonomickej závislosti voči ktorémukoľvek účastníkovi konania, ktorý by objektívne bol vo svetle § 49 CSP spôsobilý vec prejednávajúcu sudkyňu diskvalifikovať z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci z hľadiska pochybnosti o jej nezaujatosti, či už zo subjektívneho, alebo objektívneho hľadiska. Z obsahu spisu, či postupu sudkyne nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali v prospech tvrdení žalovaných 1/ a 2/, že sudkyňa bola prepojená na žalobcu a rozhodla v jeho prospech účelovo. Ich tvrdenia sú výlučne subjektívneho charakteru, formulované spôsobom, ktorý nie je spôsobilý bez ďalšieho objektívu sudkyne spochybniť. Meradlom hodnotenia objektivity sudcu nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že pokiaľ žalovaní 1/ a 2/ spochybňujú objektívu sudkyne spôsobom, ktorý sa javí, že má pôvod v nespokojnosti s hodnotením dôkazov a následnom vydanom rozhodnutí, tak okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudkyne v konaní o prejednávanej veci alebo v jej rozhodovacej činnosti, nie sú dôvodom na vylúčenie sudkyne /§ 49 ods. 3 CSP/. Je potrebné uviesť, že v zmysle ustanovenia § 49 ods. 1, 3 CSP je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, možno mať odôvodnené

pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti, a to tak v konaní o prejednávanej veci, ako aj v iných veciach účastníkov, ktoré prejednával a rozhodoval. Skutočnosť, že podľa subjektívneho názoru žalovaných 1/ a 2/ vec prejednávajúca sudkyňa mala vopred pripravený rozsudok so zámerom rozhodnúť v prospech žalobcu, odmietla vykonať všetky dôkazy predložené žalovanými, nevhodné správanie sudkyne na pojednávaniach, verbálne a gestikulačne vstupovala do výpovedí žalovaných a ďalšie nimi namietané dôvody nezaujatosti a nestrannosti, nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom vyslovenia zaujatosti sudkyne. Keďže dôvodmi, z ktorých žalovaní 1/ a 2/ odvodzovali dôvody pre vylúčenie vec prejednávanej sudkyne, boli okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudkyne a v jej rozhodovacej činnosti, odvolací súd na námietky zaujatosti neprihliadal s poukazom na § 49 ods. 3 CSP.“

26.5.1. Vyššie uvedené odôvodnenie podľa názoru dovolacieho súdu je založené na konkrétnych okolnostiach sporu opierajúcich sa o obsah spisu, nepredstavuje všeobecné zistenie odvolacieho súdu k námietke odvolateľov (aj dovolateľov) ohľadom ich spochybňovania nezaujatosti sudkyne okresného súdu, ani nie je nepreskúmateľným, ako to tvrdili dovolatelia. Iba skutočnosť, že dovolatelia nesúhlasia s postupom súdu prvej inštancie, ktorý nebol v rozpore so zákonom, ani jeho rozhodnutím, nemôže mať za následok dôvodnosť tvrdenia, že sudkyňa súdu prvej inštancie má prepojenie na protistranu, a preto by mala byť proti dovolateľom zaujatá. Dôvodom na vylúčenie sudcu totiž nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP).

27. Dovolací súd tak uzavrel, že námietka dovolateľov ohľadom nesprávneho procesného postupu okresného súdu pri vedení súdneho pojednávania, s ktorým sa krajský súd nevysporiadal dostatočne nie je opodstatnená a nespôsobilá porušiť právo dovolateľov na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd tak konštatuje, že dovolanie žalovaných 1/ a 2/ namietajúcich vadu podľa § 420 písm. f) CSP je síce v časti prípustné, ale nie je dôvodné, v časti je neprípustné, preto dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

29. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalobcu v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) tak, že priznal žalobcovi voči neúspešným žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.